

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

Instituția de învățământ superior	Universitatea "Ștefan cel Mare" din Suceava
Facultatea	Facultatea de Inginerie Electrică și Știința Calculatoarelor
Departamentul	Calculatoare, Electronică și Automatică
Domeniul de studii	Inginerie electronică, telecomunicații și tehnologii informaționale
Ciclul de studii	Licență
Programul de studii/calificarea	Electronică Aplicată

2. Date despre disciplină

Denumirea disciplinei	ELECTRONICĂ DE PUTERE				
Titularul activităților de curs	Prof. dr. ing. Constantin FILOTE				
Titularul activităților aplicative	Prof. dr. ing. Constantin FILOTE				
Anul de studiu	III	Semestrul	5	Tipul de evaluare	E
Regimul disciplinei	Categorია formativă a disciplinei DF - fundamentală, DD - în domeniu, DS - de specialitate, DC - complementară				DS
	Categorია de opționalitate a disciplinei: DO - obligatorie (impusă), DA - opțională (la alegere), DL - facultativă (liber aleasă)				DA

3. Timpul total estimat (ore alocate activităților didactice)

I a) Număr de ore pe săptămână	5	Curs	3	Seminar		Laborator	2	Proiect	
I b) Totalul de ore pe semestru din planul de învățământ	70	Curs	42	Seminar		Laborator	28	Proiect	

II Distribuția fondului de timp pe semestru:	ore
II a) Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe	28
II b) Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren	21
II c) Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri	28
II d) Tutoriat	
III Examinări	3
IV Alte activități:	

Total ore studiu individual II (a+b+c+d)	77
Total ore pe semestru (I+II+III+IV)	150
Numărul de credite	6

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

Curriculum	
Competențe	

5. Condiții (acolo unde este cazul)

Desfășurare a cursului	• videoprojector; • laptop
Desfășurare aplicații	Laborator • laborator dotat cu instrumente, aparate de măsură, echipamente de măsură, standuri și machete de laborator (a se vedea fișa laboratorului didactic), ghid de lucrări practice în format printat

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	• C5. Aplicarea cunoștințelor, conceptelor și metodelor de bază din: electronică de putere, sisteme automate, gestionarea energiei electrice, compatibilitate electromagnetă
Competențe transversale	•

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

Obiectivul general al disciplinei	• Cunoașterea principalelor componente active de putere și aplicațiile acestora
Obiective specifice	• Cunoașterea și interpretarea caracteristicilor de catalog • Modelarea componentelor de putere ca întrerupătoare de putere; • Proiectarea și dimensionarea circuitelor de comandă, protecție și echipamentelor electronice de putere; • Dobândirea și dezvoltarea abilităților practice în optimizarea și reglarea convertizoarelor pentru m.c.c, a invertoarelor de putere, a convertizoarelor statice de putere; • Explicarea comportării dispozitivelor de putere în aplicații de curenți tari; • Interpretarea caracteristicilor electrice de catalog în vederea unei protecții componentelor și echipamentelor de putere; • Interpretarea și analiza schemelor de comandă, a părții de forță, a algoritmilor de control, a formelor de undă măsurate pe staduri de evaluare performanțe..

8. Conținuturi

Curs	Nr. ore	Metode de predare	Observații
1. Introducere	1		
1.1 Definiții. Terminologie. Funcții de bază ale convertoarelor.			
2. Dispozitive semiconductoare de putere	9		
2.1. Dioda de putere. Parametri. Caracteristici de catalog.			
2.2 Dioda Shockley. Dioda BOD.			
2.3. Puncti redresoare de putere.			
2.4. Tranzistorul de putere			
2.4.1 Structura unui tranzistor. Particularități.			
2.4.2 Caracteristicile tranzistorului.			
2.4.3 Regimul de comutație.			
2.4.4 Tranzistoare Darlington.			
2.4.5 Tranzistoare IGBT			
2.4.6 Protecția tranzistoarelor funcționând pe sarcini inductive			
2.5. Tranzistorul unijoncțiune (TUI). Structură. Funcționare. Caracteristici.			
2.5.1 Oscilatoare de relaxare cu TUI ca dispozitive de comandă pe grilă.			
2.6. Tiristorul			
2.6.1 Structura tiristoarelor.			
2.6.2 Funcționare și caracteristici statice.			
2.6.3 Caracteristici dinamice.			
2.6.4 Amorsare controlată. Amorsări parazite.			
2.6.5 Protecția tiristoarelor la: supracurent, supratensiune, di/dt, du/dt.			
2.7. Tiristorul cu comandă de revenire (blocare) pe poarta (GTO)			
2.7.1 Particularități constructive. Funcționare.			
2.7.2 Caracteristici dinamice.			
2.7.3 Circuite de comandă.			
2.8. Tiristorul cu comandă și revenire MOS pe poartă (MCT).			
2.9. Triacul			
3. Metode de stingere (comutație) a tiristoarelor	2		
3.1 Definiția și procesul comutației.			
3.2 Comutația naturală.			
3.3 Comutația forțată.			
4. Redresoare polifazate necomandate	6		
4.1 Introducere.			
4.2 Redresor polifazat cu punct median.			
4.3 Caracteristica externă a redresorului trifazat cu punct median.			
4.4 Teoria elementară a redresorului polifazat în punte.			
4.5 Protecția redresoarelor împotriva supratensiunilor.			
5. Redresoare polifazate comandate	8		
5.1 Introducere.			
5.2 Redresorul polifazat, comandat, cu punct median.			
5.3 Redresorul comandat cu punct median cu ramură de descărcare.			
5.4 Redresorul monofazat în punte comandată cu diodă de descărcare.			

expunere orală,
conversație,
exemple
demonstrative,
descoperire dirijată,
studiu de caz,
exemplificare,
sinteză
cunoștințelor

5.5 Redresorul monofazat în punte semicomandată. 5.6 Redresor trifazat în punte comandată. 5.7 Redresor trifazat în punte semicomandată. 5.8 Regimul de curent întrerupt.			
6. Circuite de comandă pe poartă (grilă) 6.1 Circuite de comandă pe grilă cu componente discrete. 6.2 Circuitul integrat UAA - 145 pentru comanda tiristoarelor. 6.3 Transformatorul de impuls.	8		
7. Invertoare neautonome 7.1 Introducere. 7.2 Regimul de inverter al punții monofazate comandate. 7.3 Bascularea inverterului neautonom.	2		
8. Invertoare autonome 8.1 Generalități. 8.2 Inverter monofazat cu tranzistoare cu circuit de comutație R - C. 8.3 Inverter monofazat cu tranzistoare, cu circuit de comutație R - C, la frecvență constantă. 8.4 Inverter monofazat de tip paralel cu tiristoare. 8.5 Inverter monofazat în punte cu sarcină rezonantă. 8.6 Inverter monofazat de tip serie. 8.7 Inverter trifazat în punte.	6		

Bibliografie

- [1] B.K. Bose, *Power electronics and Motor Drives. Advances and trends*, Editura Esevier, 905 pag., ISBN 13: 978-0-12-088405-6, ISBN 13: 978-0-12-373659-8 (CD-ROM), 2007.
- [2] G. Seguier, F. Labrique, *Les Convertisseurs de l'électronique de puissance*, Editura Technique et Documentation, Lavoisier, 1989, 413 pag.
- [3] H. Akagi, *Instantaneous Theory and applications to Power Conditioning*, Wiley IEEE Press, 2007
- [4] R. Teodorescu, M. Liserre, P. Rodriguez, *Grid Converters for Photovoltaic and Wind Power Systems*, Wiley IEEE Press, 2011.
- [5] Mohan, N.; Undeland, T. M.; Robbins, W. P. *Power Electronics, Converters, Applications and Design*, John Wiley & Sons, Inc., 2003, ISBN 978-0-471-22, III21150;
- [6] Rashid, M. H. *Power electronics handbook*, Elsevier Academic Press, 2001, ISBN: 0125816502.
- [7] I. Străinescu, *Tiristorul. Caracteristici, comandă, protecție, utilizări*.
- [8] A. Silard, *Tiristoare cu blocare pe poartă GTO*.
- [9] A. Keleman, *Electronică de putere*.
- [10] M. Lucanu, *Electronică industrială*.
- [11] C. Filote, A. Graur, „Sisteme de comandă și reglare ale mașinilor electrice. Mașina asincronă”, vol. I, Editura Universității din Suceava, ISBN 973+98389-8-7, 182 pag., 1998.

Bibliografie minimală

- [1] A. Keleman, *Electronică de putere*.
- [2] M. Lucanu, *Electronică industrială*
- [3] H. Akagi, *Instantaneous Theory and applications to Power Conditioning*, Wiley IEEE Press, 2007
- [4] C. Filote, A. Graur, „Sisteme de comandă și reglare ale mașinilor electrice. Mașina asincronă”, vol. I, Editura Universității din Suceava, ISBN 973+98389-8-7, 182 pag., 1998.
- [5] Mohan, N.; Undeland, T. M.; Robbins, W. P. *Power Electronics, Converters, Applications and Design*, John Wiley & Sons, Inc., 2003, ISBN 978-0-471-22, III21150;

Laborator	Nr. ore	Metode de predare	Observații
1. Securitatea și sănătatea în muncă	2	expunere considerații	
2. Tiristorul. Funcționare. Caracteristici	2	teoretice și practice,	
3. Circuite de comandă pe grilă cu GTLV cu componente discrete	2	clarificare conceptuală,	
4. Circuitul de comandă pe grilă cu circuitul integrat UAA-145	2	activități pe grupe de	
5. Tranzistorul unijonctiune (TUJ). Oscilator de relaxare pentru comanda pe grilă a tiristoarelor	2	lucru, aplicații practice,	
6. Transformatoare de impuls. Calcul. Dimensionare	2	aplicații demonstrative,	
7. Redresorul monofazat : necomandat, semicomandat, comandat	2	modelare matematică,	
8. Redresoare trifazate cu punct median (CMTREM)	2	răspunsuri întrebări,	
9. Redresoare trifazate în punte (CMT., AP)	2	prelucrare date	
10. Stabilizatorul de tensiune serie	2	experimentale, sinteza	
11. Traductorul de tensiune/curent UxTT-01/UxTI 01	2	cunoștințelor,	
		concluzii, mini-	
		proiecte	

12. Studiul reguletoarelor de turație și curent analogice (CMM, CMT, AP)	2		
13. Sursă de tensiune în comutație	2		
14. Sedință de evaluare/recuperare lucrări de laborator	2		

Bibliografie

- [1] A. Keleman, *Electronică de putere*.
 [2] M. Lucanu, *Electronică industrială*
 [3] H. Akagi, *Instantaneous Theory and applications to Power Conditioning*, Wiley IEEE Press, 2007
 [4] C. Filote, A. Graur, „Sisteme de comandă și reglare ale mașinilor electrice. Mașina asincronă”, vol. I, Editura Universității din Suceava, ISBN 973+98389-8-7, 182 pag., 1998.
 [5] Mohan, N.; Undeland, T. M.; Robbins, W. P. *Power Electronics, Converters, Applications and Design*, John Wiley & Sons, Inc., 2003, ISBN 978-0-471-22, III21150;
 [6] R. Teodorescu, M. Liserre, P. Rodriguez, *Grid Converteres for Photovoltaic and Wind Power Systems*, Wiley IEEE Press, 2011.

Bibliografie minimală

- [1] A. Keleman, *Electronică de putere*.
 [2] M. Lucanu, *Electronică industrială*
 [3] H. Akagi, *Instantaneous Theory and applications to Power Conditioning*, Wiley IEEE Press, 2007
 [4] C. Filote, A. Graur, „Sisteme de comandă și reglare ale mașinilor electrice. Mașina asincronă”, vol. I, Editura Universității din Suceava, ISBN 973+98389-8-7, 182 pag., 1998.
 [5] Mohan, N.; Undeland, T. M.; Robbins, W. P. *Power Electronics, Converters, Applications and Design*, John Wiley & Sons, Inc., 2003, ISBN 978-0-471-22, III21150;

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului

- Conținutul cursului și al laboratorului sunt în concordanță cu conținutul disciplinelor similare de la programele de studiu Electronica Aplicata de la alte universități din țară și străinătate.
 - Universitatea Tehnică Gheorghe Asachi din Iași
 - Universitatea Politehnica Bucuresti
 - Universitatea Tehnică din Cluj-Napoca
 - University of Minnesota, USA
 - Technische Universitat Darmstadt, Germany

10. Evaluare

Tip activitate	Criterii de evaluare	Metode de evaluare	Pondere din nota finală
Curs	Participarea activă în timpul cursurilor	<i>evaluare continuă</i>	20
	Identificarea corectă a blocurilor componente din schemele convertoarelor de putere și cunoașterea funcționalității lor	Evaluare prin probă finală scrisă și orală	30
Laborator	Participarea activă în timpul lucrărilor practice	<i>evaluare continuă</i> (prin metode orale și probe practice)	10
	Demonstrarea cunoașterii funcționării echipamentelor de laborator	<i>evaluare sumativă</i> Test 1 Test 2	40 din care: 20 20

Standarde de performanță

Standarde minime pentru nota 5:

Nota pe parcurs minim 5 (note teste și mini-proiect minim 5)

Nota la examen minim 5:

- la componenta Aplicații, de la examenul oral trebuie identificate corect blocurile componente din schemele convertoarelor de putere (3 pct.).
- prezența la curs/sau compensare prin mini-proiecte (2 pct.):

Standarde minime pentru nota 10:

Nota pe parcurs peste 9 (media notelor la teste și mini-proiecte peste 9).

Nota la examen peste 9:

- la componenta Aplicații, de la examenul oral trebuie identificate corect blocurile componente din schemele convertoarelor de putere (3 pct.);
- la componenta Aplicații, de la examenul oral studentul trebuie să știe funcționarea blocurilor componente (2 pct.);
- la componenta Aplicații, de la examenul oral studentul va demonstra că știe să proiecteze elementele blocurilor componente (3 pct.);
- prezența la curs/sau compensare prin mini-proiecte (2 pct.).

Data completării	Semnătura titularului de curs	Semnătura titularului de aplicație
20.09.2020		

Data avizării în departament	Semnătura directorului de departament
25.09.2020	

Data aprobării în consiliul facultății	Semnătura decanului
01.10.2020	